

Rozebíratelné pancéřové pozorovatelný

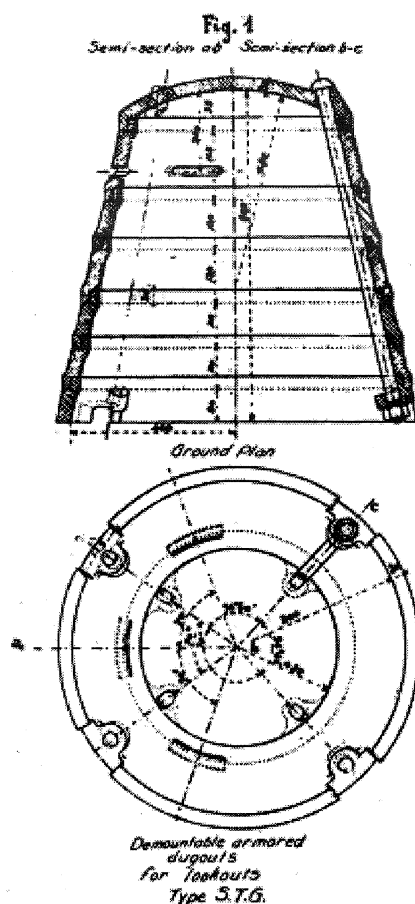
Jedná se o ocelové konstrukce mající buď tvar komolého kužele nebo komolého jehlanu. Lze je rozebírat na několik částí, jejichž hmotnost nepřesahuje 70kg. Tato skutečnost velmi usnadňuje přepravu pozorovatelů na místo určení. Pozorovatelný jsou vždy vybaveny 3 průzory.

Pozorovatelný mohou být osazeny na samostatném objektu, na konci krytého zákopu, případně mohou být zakomponovány v předprsni. Ve svém postavení se umísťují tak, aby byly přístupné zespoda (např. na vyděvenou šachtu).

Můžeme se setkat se třemi typy pancéřových pozorovatelů:

1) Typ S.T.G.

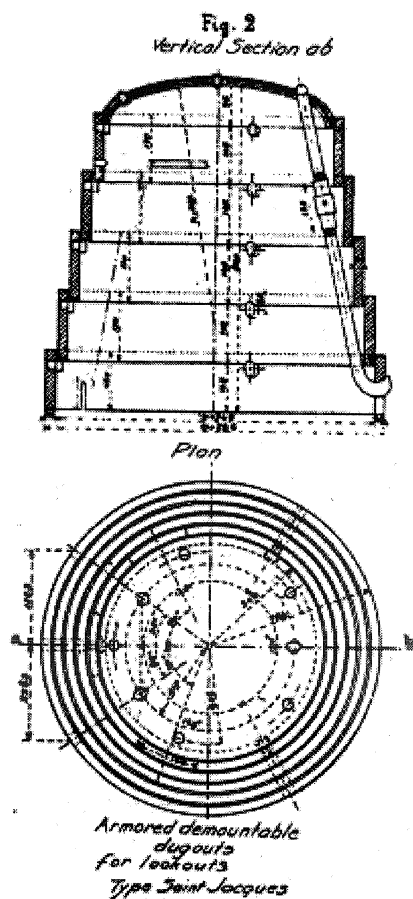
Tento typ má tvar komolého kužele (viz. obr. 1). Sestavuje se z vrchlíku a šesti prstenců vyrobených z 30 mm silné oceli. Ocelové prstence do sebe navzájem zapadají. Celá konstrukce se pro dosažení potřebné tuhosti stahuje čtyřmi šrouby procházejícími od vrchlíku až do spodního prstence. Celková hmotnost pozorovatelny je 475 kg.

Obr. 1: Pozorovatelna typu S.T.G.

2) Typ Saint Jacques

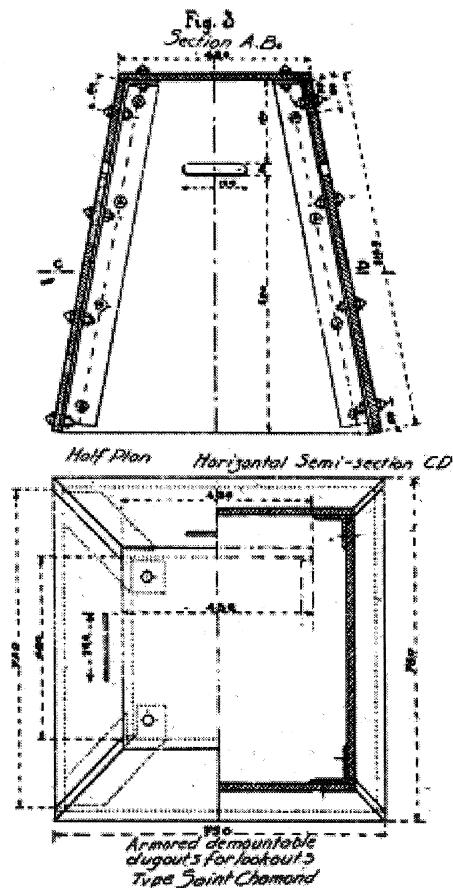
Svým tvarem stejně jako v případě pozorovatelny S.T.G. připomíná komolý kužel. Skládá se opět z vrchlíku a z pěti kruhových prstenců, které mohou být během transportu na místo určení naskládány do sebe (obr. 2). Tloušťka vrchlíku a jednotlivých prstenců činí 25 mm. Tuhost celé konstrukce je zajištěna podobným způsobem jako u pozorovatelny S.T.G. (3 šrouby). Zkompletované stanoviště váží 380 kg.

Obr. 2: Pozorovatelna typu Saint Jacques

3) Typ Saint Chamond

Má tvar komolého čtyřbokého jehlanu (obr. 3). Tento typ pozorovatelny se sestavuje z pěti ocelových plátů (čtyři bočnice a stropnice). Na ocelové pláty se pomocí šroubů připevní úhelníky. Takto vzniklé celky se následně, opět s pomocí šroubů, smontují dohromady. Při demontáži pozorovatelny před transportem na jiné místo se doporučuje odšroubovat vždy pouze jeden úhelník z jedné bočnice. Celková hmotnost stanoviště pozorovatele typu Saint Chamond činí 475 kg.

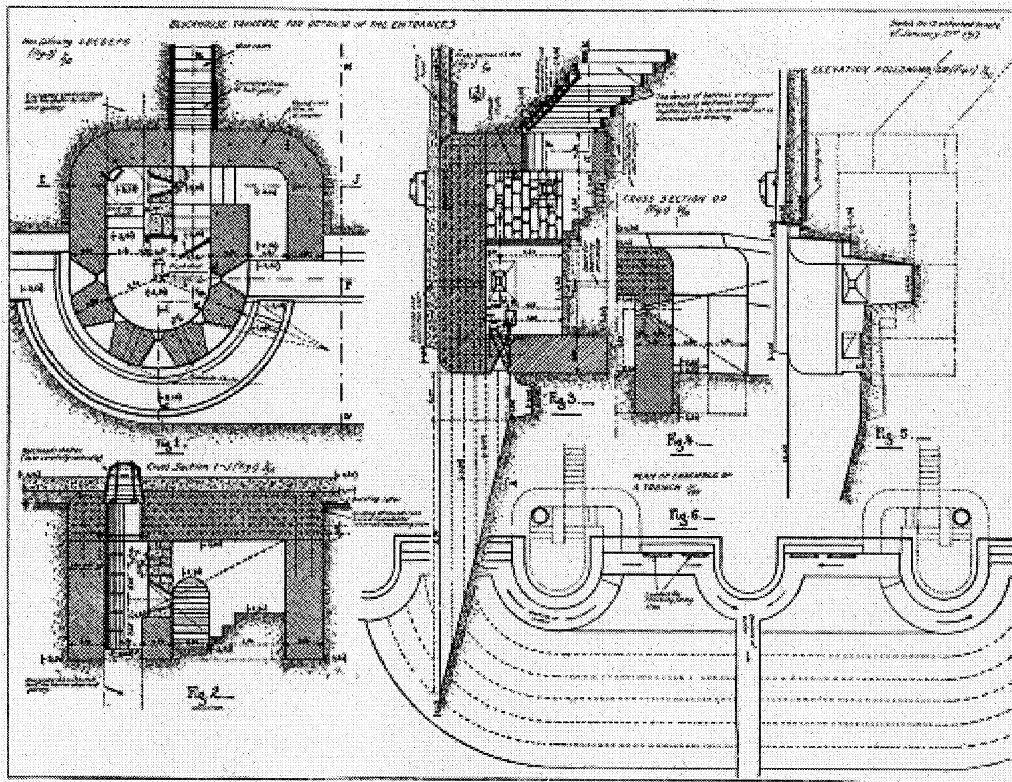
Obr. 3: Pozorovatelná typu Saint Chamond

Všechny tři výše zmíněné typy pozorovatelů jsou navrženy tak, aby odolávaly zásahům z pěchotních zbraní ze vzdálenosti 30 m a střepinám dělostřeleckých granátů.

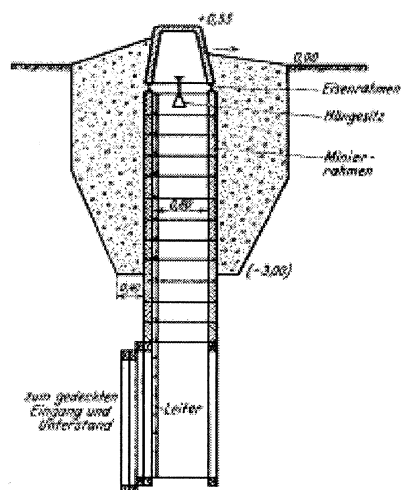
Dodatky:

a) Na obr. 4 je znázorněno použití pozorovatelny typu S.T.G. na pevnostním objektu sloužícím k ochraně vstupu do podzemních galerií, které byly hojně budovány jako odolné úkryty během 1. světové války.

b) Zmínka o pozorovatelně typu S.T.G. se nachází také ve „francouzském“ denkschriftu vydaném OKH v roce 1941. Je zde uveden schematický výkres kopule osazené na malém betonovém objektu, který byl součástí linií polních opevnění budovaných před napadením Francie Německem v období před druhou světovou válkou (viz. obr. 5 a 6.).

Obr. 4: Pancéřová kopule typu S.T.G. osazená na betonovém objektu

Obr. 5: Kopule S.T.G. osazená v malém betonovém objektu

Obr. 6: Fotografie Kopule S.T.G.

Použité prameny a literatura:

- 1) Provisional Instruction on Armored Demountable Shelters for Observers, War Department, Washington, 1918
- 2) Note on The Construction of Deep Gallery Shelters, War Department, Washington, 1917
- 3) Denkschrift über die Französische Landesbefestigung, Oberkommando des Heeres, Berlin, 1941